

Hailuodon kunta
Hailuodon kunnanhallitus
Luovontie 176
90480 HAILUOTO
kunnanvirasto@hailuoto.fi

Viite Telia Towers Finland Oy:n hakemus radiomasto sijoittamisoikeudesta

Asia Oikaisuvaatimus viranomaislautakunnan päätökseen VoLtk 17.9.2024 § 22

**Oikaisuvaatimuksen
jättäjä**

Osmo Hanni
Etelähaminantie 19
90480 HAILUOTO
Puh. 040-7383011

Asiamies ja prosessiosoite

Kari Ljungberg, KTM
c/o Oy Noble Services Ltd
Siltavoudintie 3
00640 Helsinki
puh. 0400 408 893
kari.ljungberg@kolumbus.fi

1 Oikaisuvaatimuksen esittämisen määräaika

Oikaisun alainen päätös on julkaistu kunnan verkkosivuilla 2.10.2024. Päätös katsotaan tuleen seitsemäntenä päivänä annetuksi tiedoksi siitä, kun päätös on nähtävänä yleisessä tietoverkossa, eli 9.10.2024. Oikaisuvaatimuksen määräaika on 14 päivää, eli määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiselle on siten 23.10.2024 klo. 16.15.

2 Asianosaisuus

Osmo Hanni on kiinteistön 72–401–3–52 Vilppula omistaja ja siten asianosainen asiassa.

3 Vaatimukset

Osmo Hanni vaatii, että Hailuodon kunnan viranomaislautakunnan 17.9.2024 tekemä päätös 22 §;

- (i) Kumotaan hakija Telia Towers Finland Oy (myöhemmin TTF) on laiminlyönyt Sähköisistä viestintäpalveluista annetun lain (myöhemmin SVPL) 231 § edellyttämän velvollisuuden tiedottaa sijoittamissuunnitelmasta kaikkia kiinteistön tai rakennuksen tahoja, joiden etua tai oikeuksia suunnitelma koskee ja varata SVPL 232 §:n edellyttämällä tavalla 30 päivän määräaika muistutuksen tekemiselle hakijan suunnitelmasta.
- (ii) Kumotaan hakija TTF ei ole SVPL 229 §:n tarkoittama teleyritys, jolla olisi oikeus hakea SVPL 233 §:n tarkoittamaa sijoittamislupaa ja aloittamisoikeutta, hakija TTF:ltä puuttuvan hakijaedellytyksen, puuttuvan teleyritys aseman takia
- (iii) Palautetaan takaisin viranomaislautakunnan käsiteltäväksi.

4. Perustelut

4.1. TTF on laiminlyönyt SVPL 231 §:n edellyttämän tiedottamisvelvollisuutensa ja laiminlyönyt SVPL 232 §:n edellyttämän muistutusoikeuden antamisen.

1. Oikaisuvaatimuksen esittäjä vaatii ensisijaisesti, että 17.9.2024, päätöksen § 22 kumoamista sen nojalla, ettei hakija ole noudattanut SVPL 231 §:n veloitetaan tiedottaa aikeestaan hakea sijoittamissuunnitelmaan kiinteistön tai rakennuksen tahoille, jonka oikeutta tai etua sijoittamissuunnitelma voi koskea.
2. SVPL 231 §:n liittyvän tiedotusvelvollisuuden lisäksi hakija TTF on laiminlyönyt SVPL 232 §:n 30 päivän määräajan muistutuksien jättämiselle. Järjestyksen vuoksi todettakoon, että SVPL 232 §:n tarkoittama 30 päivän määräaika liittyy aikaan ennen sijoittamissuunnitelmahakemuksen jättämistä kunnan rakennusvalvonnalle.
3. SVPL 233 §:n tarkoittaman sijoittamisluvan ja aloittamisoikeuden myöntämisen edellytys on se, että sovellettavan lain säädöksiä noudatetaan. TTF on vastineessaan esittänyt, että sovellettavan lain 231 §:n ja 232 §:n säädösten laiminlyönti korvautuisi sillä, että asiaosaiselle on Hailuodon kunnan käsittelyssä varattu oikeus antaa muistutus jo vireille tulleeseen

hakemukseen. Näin asiaa ei ole lainsäätäjä tarkoittanut ja sen vuoksi säätänyt säädökset 231 § ja 232 § noudatettavaksi.

4. Hailuodon kunnan viranomaislautakunnalle ei siten ole ollut laista tulevia edellytyksiä käsitellä hakemukselta edellytettyjen keskeisten muotoedellytysten (SVPL 231 § ja SVPL 232 §) jäätyä toteuttamatta ennen hakemuksen jättämistä kunnan käsiteltäväksi. Asia on oikaisuvaatimuksen tekijän käsityksen mukaan riidaton, 17.9.2024 päätöksessä TTF:n asiassa antaman lausumaan liittyvän lainauksen takia:

*”Muistutuksen mukaan Telia Towers on jättänyt sijoituslupaa koskevan hakemuksen Hailuodon kunnalle **ennen kuin maanomistajalla on ollut mahdollisuus antaa asiassa muistutus.***

*Telia Towers toteaa tältä osin sopineensa Hailuodon kunnan kanssa, että silla on mahdollisuus täydentää sijoituslupaa koskevaa hakemustaan myöhemmin mahdollisen maanomistajan muistutuksen johdosta **ennen kuin asiassa tehdään päätös.** Tämä **menettely on täysin linjassa SVPL 232 §:n esitöiden kanssa**, jossa nimenomaisesti todetaan, että teleyrityksellä on muistutuksen jälkeen mahdollisuus tarkistaa sijoitussuunnitelmaansa.*

Laissa ei miltyään osin todeta, etteikö hakemusta voisi jättää ennen muistutusmenettelyä. Telia Towers on huomioinut muistutuksessa esitetyt kommentit ja ottanut niihin kantaa tässä vastineessa.”

5. TTF:n esittämää ei tule missään olosuhteissa pitää hyväksyttävänä. TTF on lausueessaan tiennyt ja pitänyt tietää, että SVPL 231 § ja SVPL 232 §:n nojalla varattava 30 päivän määräaika muistutuksen jättämistä varten liittyy aikaa ennen sijoittamista koskevan lupahakemuksen jättämistä.
6. Asiassa TTF:n olisi pitänyt esittää laista tulevien kuulemisvaatimusten ja kuulemisissa mahdollisesti annettujen muistutuksien huomioimista jo kunnalle jätettävään sijoittamista ja mahdollista aloittamisoikeutta koskevaa hakemusta.
7. **TTF vahvistus siitä, että olisi sopinut kunnan kanssa etukäteen menettelystä**, jossa TTF:llä on mahdollisuus täydentää hakemustaan mahdollisen maanomistajan muistutuksen johdosta. Käsillä oleva menettely ei ole asiassa sovellettavan SVPL:n tarkoituksen tai sovellettavien säädösten sanamuotojen mukaista.
8. TTF šikaanimaisuus ja ilmeinen ylimielisyys Hailuodon kunnan päättäjiä kohtaan korostuu esim. seuraavan esimerkin osalta;

”Tämä menettely on täysin linjassa SVPL 232 §:n esitöiden kanssa, jossa nimenomaisesti todetaan, että teleyrityksellä on muistutuksen jälkeen mahdollisuus tarkistaa sijoitussuunnitelmaansa.”

9. Asiassa ei ole uskottavaa, etteikö TTF ole tiennyt menettelleensä SVPL 231 § ja SVPL 232 §:n vastaisesti jättämällä radiomaston sijoittamista ja aloittamisoikeutta koskevan hakemuksen ennen kuin lain pakottavat tiedottaminen (SVPL 231 §) ja kuulemismenettely varaamalla 30 päivän määräajan muistutuksen jättämiselle (SVPL 232 §). Šikaanimaista ja ylimielistä TTF:n

lausumassa on sen väite vastoin parempaa tietoa se, että TTF tietoisesti pyrkii peittämään menettelyvirheensä väittämällä menettelyn olevan linjassa SVPL 232 §:n esitöiden kanssa.

10. TTF:n menettelyn moitittavuutta korostaa ilmeinen tahallisuus ja ylimielisyys niin maanomistajan perustuslailla turvattuja oikeuksien, kuin ilmeinen pyrkimys saada Hailuodon kunnan päättäjiä vastoi parempaa tietoa esitetyn väitteen myötä myöntämään TTF:lle sen hakijakelvottomuudesta huolimatta SVPL 233 §:n tarkoittama sijoittamis- ja aloittamisoikeus.
11. Asiassa on riidaton tosiseikka se, että **teleyrityksellä** on SVPL 232 §:n nojalla tehdyn muistutuksen jälkeen mahdollisuus tarkistaa sijoittamissuunnitelmaa. TTF jättää tässä yhteydessä kertomatta sen, että **SVPL 231 §:n tiedotusvelvollisuus ja SVPL 232 §:n takaama muistutusoikeus ovat toimenpiteitä**, jotka tehdään ennen kuin teleyritys voi jättää SVPL 233 §:n tarkoittaman sijoittamista ja aloittamisoikeutta koskevan hakemuksen kunnan rakennusvalvonnalle.
12. TTF ei ole noudattanut sijoittamista ja aloittamisoikeutta koskevassa hakemusasiassa ennen hakemuksen jättämistä edellytettäviä SVPL 231 §:n tarkoittamaa kuulemismenettelyä, eikä ole antanut maanomistajalle, jonka etua ja oikeuksia asia koskee, mahdollisuutta muistutuksen jättämiselle. Asiassa tapahtuneen muotovirheen takia hakija TTF:lle ei olisi voinut myöntää SVPL 233 §:n tarkoittamaa sijoittamis- ja aloittamisoikeutta. Virkavastuulla toimiva kunnan viranomainen ei olisi pitänyt ryhtyä käsittelemään hakemusta, jossa hakija ei ole sovellettavan säädöksen tarkoittama teleyritys, eikä TTF on toteuttanut SVPL 231 §:n ja SVPL 232 §:n tarkoittamia toimia ennen kuin hakemus sijoittamisesta ja aloittamisoikeudesta on jätetty kunnalle.
13. TTF on lausumassaan vahvistanut käyneensä hakemusasian käsittelyn yhteydessä keskusteluja hakemusta käsittelevän viranomaisen kanssa, sopien, että TTF voi tarkistaa hakemustaan sen jälkeen, kun hakemusasian käsittelyn yhteydessä mahdollisesti maanomistaja, jonka oikeuksia ja etua asia koskee, on muistutuksen antanut. Oikaisuvaatimuksen esittäjän käsityksen mukaan menettely rikkoo Suomen oikeusjärjestyksen tunnustamaa kontradiktorista periaatetta. Asiassa ei ole poissuljettua myöskään se, että viranomaiset, jotka TTF:n esittämällä tavalla ovat kontradiktorisen periaatteen vastaisesti sopineet menettelystä TTF:n kanssa, ovat tulleet asiassa esteelliseksi.

4.2. Sijoittamisoikeuden myöntämisestä teleyritykselle

14. Hakija TTF ei ole SVPL 229 §:n tarkoittama hakija kelpoinen **teleyritys**, jolle voitaisiin SVPL 233 §:n tarkoittama sijoittamislupa sekä aloittamisoikeus ylipäätään myöntää.
15. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (SVPL) 229 §:n mukaan *”Teleyrityksellä on tässä luvussa säädetyin edellytyksin oikeus sijoittaa toisen omistamalle tai hallitsevalle alueelle yleisiä tietoliikenneyhteyksiä palveleva... radiomasto tukiasemineen”* SVPL 3 §:n 27) kohdan mukaan **teleyrityksellä tarkoitetaan** sitä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille eli harjoittaa yleistä teletoimintaa. Toiminnan harjoittajan on SVPL 4 §:n mukaan ennen toiminnan aloittamista tehtävä sähköisesti ilmoitus

Liikenne- ja viestintävirastolle yleisestä teletoiminnasta (*teletoimintailmoitus*). Liikenne- ja viestintävirasto pitää SVLP 5 §:n mukaan julkista luetteloa 4 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista.

16. TTF:n toimiala on kaupparekisterin mukaan ”antennien ja muiden elektronisten viestintälaitteistojen sijoituspaikkojen omistus ja hallinta, sijoituspaikkojen vuokraaminen viestintälaitteistojen sijoittamista varten, infrastruktuurin tarjoaminen sijoituspaikoilla sekä näitä toimintoja tukeva muu liiketoiminta.” Kaupparekisterissä ilmoitettu toimiala ei ole SVPL:n tarkoittamaa toimiluvan alaista teletoimintaa. TTF omistaa vain sijoituspaikat mutta ei tarjoa verkko- tai viestintäpalvelua. TTF ei ole tehnyt Liikenne- ja viestintävirastolle teletoimintailmoitusta.
17. TTF ei näin ollen täytä SVPL 3 §:n mukaista teleyrityksen määritelmää. Hakemuksessaan TTF ei ole väittänytkään, että se olisi teleyritys. SVPL 233 §:n mukainen sijoittamisoikeus voidaan myöntää vain teleyritykselle. Koska TTF ei ole teleyritys, ei sille voida myöntää sijoittamisoikeutta.
18. SVPL:n tarkoittaman yleisen teletoiminnan harjoittaminen on luvanvaraista ja säännösteltyä toimintaa. Yleisen teletoiminnan harjoittajan on SVPL 4 §:n mukaan tehtävä teletoimintailmoitus ja radiotaajuuksia edellyttävässä toiminnassa haettava verkkotoimilupaa (SVPL 3 luku). Yleisen teletoiminnan harjoittajia koskee sääntely markkinoiden toimivuudesta (7, 7 a ja 8 luku), yhteenliittämismääräyksiä (9 luku) sekä mahdollinen yleispalveluvelvollisuus (12 luku).
19. Teleyritys on myös velvollinen maksamaan toimilupamaksua ja tietoyhteiskuntamaksua (36 luku). Tietoyhteiskuntamaksu on tällä hetkellä 0,135 % teleyrityksen Suomessa harjoittaman teletoiminnan liikevaihdosta.
20. Teleyrityksellä on siis SVPL:n mukaan oikeuksia ja velvollisuuksia. Lain esitöiden mukaan ”teleyrityksiä koskevat velvoitteet ja oikeudet koskevat johdonmukaisesti yleistä teletoimintaa ja sääntelyn ulottaminen muuhun toimintaan ja toimijoihin ilmaistaan laissa selkeästi erikseen.”^[1] TTF ei ole teleyrityksiä koskevan sääntelyn piirissä, joten sillä ei voi myöskään olla teleyritykselle kuuluvia oikeuksia, joihin kuuluu muun muassa SVPL 28 luvun mukainen oikeus hakea päätöstä tukiasemien tai mastojen sijoittamisesta.
21. Lain esitöissä on lain perustuslainmukaisuuden osalta todettu, että ”Lakiehdotuksella on merkitystä perustuslain 15 §:ssä turvatun omaisuudensuojan kannalta, sillä lain... 28 luvussa ehdotetaan säädettäväksi **teleyrityksen oikeudesta sijoittaa** viestintäverkkoon kuuluvia laitteita ja rakennelmia toisen omistamalle kiinteistölle tai rakennukseen.”^[2] Edelleen ”Omaisuudensuoja sisältää muun muassa omistajalle lähtökohtaisesti kuuluvan vapauden käyttää omaisuuttaan. Omistajan oikeuksia voidaan kuitenkin rajoittaa lailla, joka täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaaditut yleiset edellytykset (PeVL 49/2002 vp s. 2/II, PeVL 6/2010 vp).”^[3] Edelleen ”Ehdotetuissa säännöksissä omaisuuteen puuttumisen edellytykset on

^[1] HE 221/2013, s. 89.

^[2] HE 221/2013, s. 241.

^[3] HE 221/2013, s. 241.

määritelty laissa tarkkarajaisesti ja riittävän täsmällisesti. Rakennusvalvontaviranomaisen luvalla sijoitettavan telekaapelin sekä matkaviestinverkon radiomaston ja tukiaseman tulee palvella yleisiä tietoliikenneyhteyksiä.”^[4]

22. Lain esitöissä siis tunnistetaan, että SVPL 233 §:n mukaisessa sijoittamispäätöksessä puututaan omaisuuden suojaan. Esitöissä on esitetty, että puuttumisen edellytykset on määritetty tarkkarajaisesti ja puuttumiseen olisi perusteena ”painava yhteiskunnallinen tarve varmistaa toimivat tietoliikenneyhteydet”. Tämä perusoikeuksiin puuttumisen perusteen toteutuminen on varmistettu niin, että vain laissa määritetty teleyritys voi hakea SVPL 233 §:n mukaista sijoittamispäätöstä rakennusvalvonnalta.
23. Kyse on perusoikeuksien toteutumisen tulkinnasta. Lakien säätämisyjärjestystä käsittelevän perustuslakivaliokunnan mukaan perusoikeutta rajoittavalta lailta vaaditaan tarkkarajaisuutta ja täsmällisyyttä.^[5] Täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimus vesittyisi, mikäli perusoikeuden rajoitusta voisi tulkinnalla laajentaa niin SVPL 229 §:n soveltamista myös muihin hakijoihin kuin teletoimiluvan omaavaan teleyritykseen.

4.2. Traficom Mastomarkkinaselvitys 31.1.2023

24. Traficom / Liikenne- ja viestintävirasto on viranomaisena tilannut valtakunnallisen Mastomarkkinaselvityksen 31.1.2023. Selvityksen toteuttajana on toiminut Rejlers¹ Finland Oy. Selvityksen lopullinen versio on valmistunut 31.1.2023 (**Liite 1.**).
25. Mastomarkkinaselvitys on julkisilla varoilla kustannettu selvitys, joten selvitystä ja siinä Rejlers Finland Oy:n esittämien tietojen oikeellisuutta ei ole syytä epäillä. Selvityksen perusteella on mahdollista todentaa riidattomaksi Mastomarkkinaselvityksessä esitetty, valituksen kannalta keskeiset oikeustositteikat.
26. Rejlers Finland Oy:n laatimassa selvityksessä voidaan tämän oikaisuvaatimuksen osalta todentaa riidattomiksi oikeustositteikoiksi:
 - Laki antaa **teleyrityksille** oikeuden sijoittaa masto ja muut tukiasemarakenteet toisen omistamalle tai hallitsevalle alueelle rakennusviranomaisen luvalla (s. 35/39)
 - o **vastoin lain määritelmää sijoittamisoikeutta hakevat myös tower-yhtiöt**, jotka toistaiseksi ovat teleyrityskonserniin kuuluvia (s. 35/39, alaviite 55)

^[4] HE 221/2013, s. 242.

^[5] PeVM 25/1994.

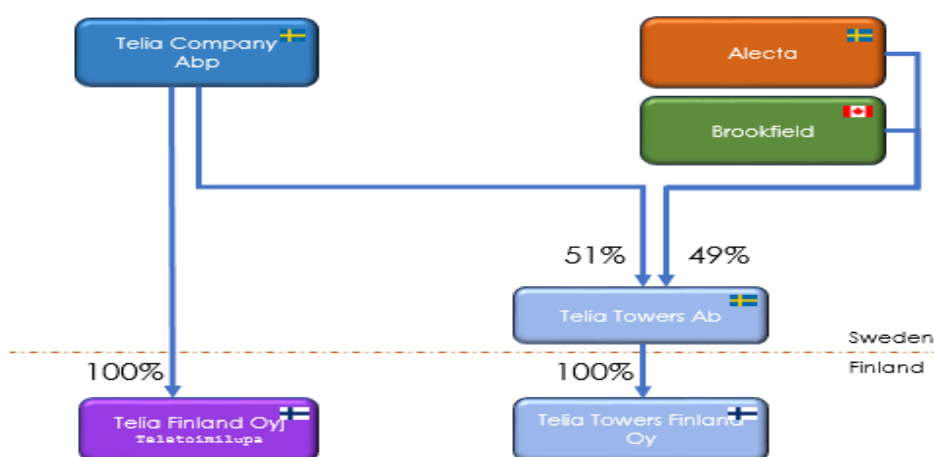
¹ Rejlers Finland Oy on sama taho, joka on laatinut Traficomille (viestintäviranomaisen) mastomarkkinaselvityksen 31.1.2023. Se on myös valituksen alaisessa hakemusasiassa TTF:n konsulttina laatinut hakemuksen 17.10.2022 liittyvät lausumat. Näin ollen on perusteltua lähteä siitä, että TTF käyttäessään Rejlers Finland Oy:n konsulttipalveluja on ollut tietoinen Rejlers Finland Oy:n Mastomarkkinaselvityksen tosiseikasta, ettei TTF ”tower-yhtiönä” ole puuttuvan teleyrityksstatuksen johdosta kelvollinen hakemaan sijoittamis- ja aloittamisoikeutta SVPL 229 §:n nojalla, eikä siten Hailuodon viranomaislautakunta ole toimivaltainen säädöksen rajoittaessa harkintavallan käyttämistä soveltaa SVPL 28 luvun säädöksiä ei-teleyrityksiin.

27. Oikaisuvaatimuksen esittäjän käsityksen mukaan asiassa yllä lausutun mukaisesti on tämän oikaisuvaatimuksen myötä tullut osoitetuksi riidattomasti, ettei TTF ole teleyritys ja siten hakijakelvollinen taho, jolle SVPL 233 §:ssä tarkoitettu sijoittamis- ja aloittamisoikeus voitaisiin myöntää.
28. Asiassa on riidatonta, että SVPL 3 §:n kohdan 27) määrittämä teleyritys on rajattu ainoaksi toimijaksi, jonka hakemuksesta voidaan sijoittamisoikeus myöntää, mikäli muut SVPL 234 §:n tarkoittamat sijoittamisen edellytykset täyttyvät, joten **TTF radiomaston sijoittamis- ja aloittamisoikeushakemus tulee hylätyksi yksin hakija TTF:ltä puuttuvan hakijakelpoisuuden takia.**

4.3. Toisin kuin TTF väittää lausumassa, TTF ei ole Telia Finland Oy:n konserni yhtiö

29. Ruotsin rekisteriviranomaisilta saadut asiakirjat todentavat, että TTF:n omistus on ruotsalaisen Telia Towers AB:n, joka omistus taasen on 51 % ruotsalaisen Telia Company Plc:n omistama yhtiö. Telia Towers AB:n muu omistus 49 % kuuluu ruotsalaiselle Alecta vakuutusyhtiölle sekä kanadalaiselle Brookfield vakuutusyhtiölle.

Telia Towers Finland Oy:n omistusrakenne



1. Telia Finland Oy = Teletuotannon omaava yhtiö
2. Telia Towers Finland Oy = Passiivisia infrapalveluja rakentava ja tuottava osakeyhtiö, jonka omistaa ruotsalainen Telia Towers Ab
3. Telia Towers Finland Oy on irrotettu Telia Finland Oy:stä 1.1.2019 suoritetulla osittaisjakautumisella. Sen jälkeen Telia Towers Finland Oy:n omistus on 100% siirretty Telia Company Abp:n tytäryhtiö Telia Towers Ab:n omistukseen. Tämän jälkeen Telia Finland Oy:llä ei ole ollut yhtiöoikeudellista tai muutaakaan määräysvaltasuhdetta Telia Towers Finland Oy:n.
4. Brookfield ja Alecta ovat erittäin suuria ja vahvoja yhtiöitä joilla on vahvat vähemmistöoikeudet Towers yhtiöihin Telia Company Abp:n kanssa tehtyjen osakassopimusten myötä.
 - Brookfieldin hallinnoimat varat yhteensä n. 800 mrd €
 - Alectan hallinnoimat varat yhteensä n. 100 mrd €

30. TTF on Hailuodon kunnalle esittämässä hakemuksessa ja antamassaan lausumassa esittänyt:

”Telia Towers on osa Telia-konsernia, jossa nimenomaisesti harjoitetaan SVPL:n mukaista teletuotantoa. Telia-konserni eriytti 1.1.2019 voimaantulleella osittaisjakautumisella konsernin passiiviseen infrastruktuuriin liittyvät liiketoiminnot, kuten mastot ja niiden laitetilat, Telia Finland Oy:stä Telia Towers Finland osakeyhtiöksi. Kyse on yritysjärjestelystä, joka on Telian kaltaisissa konserneissa tavanomainen toimenpide, jolla muokataan konsernirakennetta

vastaamaan sen muuttuvia tarpeita. **Teleoperaattorikonsernin yhtiö rakenne on teknisluontoinen seikka, jolle ei tule antaa tässä asiassa merkitystä hakijaidentiteetin² osalta.** Telia- konsernia ja sen harjoittamaa liiketoimintaa on tarkasteltava kokonaisuutena.”

31. Edellä TTF:n lausuman osalta on todettava, että TTF jättää kertomatta sen, että 1.1.2029 voimaan tulleen osittaisjakautumisen jälkeen Telia Finland Oyj on myynyt 100 % TTF:n osakkeista ruotsalaiselle Telia Towers AB:lle.

*”Telia-konserni on keskittänyt edellä kuvatulla tavalla viestintäverkkojen rakentamiseen erittäin kiinteästi liittyvän mastorakentamisen Telia Towersille. **Telia Towers ei ole SVPL:n sijoittamislupamenettelyn näkökulmasta erillinen toimija**, vaan arvioitaessa Telia Towersin hakijakelpoisuutta käsillä olevassa asiassa, **SVPL:n teleyrityksen määritelmä viittaa Telian tapauksessa koko sen konserniin.**”*

32. Edellä TTF:n lausuman osalta on todettava, että TTF jättää kertomatta sen, että käsitettävä konsernia ei tunneta liiketoiminnallisena kokonaisuutena. TTF jättää mainitsematta sen, että asiaan sovellettava laki (SVPL) on säädetty yksinomaisesti teleyritysten oikeudeksi.

*”Konsernissa emoyrityksellä on yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien yritysten kanssa määräysvalta yhdessä tai useassa muussa yrityksessä. Sijoittamislupaa hakiessaan **Telia Towers toimii käytännössä konserniyhtiönsä, teleoperaattoriyhtiö Telia Finland Oyj:n intressissä ja lukuun³**, sillä puheena olevassa mastossa sijaitsee Telia Finland Oyj:n tietoliikennelaitteistoja. Telia Towersin omistamien ja hallitsemien mastojen sijoittaminen perustuu lähtökohtaisesti Telia-konsernin viestintäverkon tarpeisiin.”*

33. Edellä TTF:n lausuman osalta on todettava, että TTF jättää kertomatta sen, että konsernisuhde antaa määräysvallan ainoastaan yhtiökokouksessa omistajan käyttää äänivaltaa yhtiökokouksen päätöksiin. Osakeyhtiölaki määrää jokaisen yksittäisen osakeyhtiön toimivan oman edun mukaisesti. **Osakeyhtiölaki ei tunne konsernin määräysvaltaa, eikä konserni ylipäätään ole oikeushenkilö.** Konserni on ainoastaan laskennallinen yksikkö määrittämään emoyhtiön jakokelpoisten varojen määrää.

”Toisin kuin maanomistaja virheellisesti väittää, Telia Finland Oyj ja Telia Towers ovat samaa Telia-konsernia molempien yhtiöiden ollessa Telia Companyn enemmistöomistuksessa.”

34. Edellä TTF:n lausuman osalta on todettava, että TTF jättää kertomatta sen, että Telia Finland Oyj:n konserni käsittää Telia Finland Oyj:n omistuksessa olevat tytäryhtiöt. Konsernikäsitteenä TTF jättää kertomatta sen, että Telia Company Plc:n konsernissa tytäryhtiönä on ovat mm. Telia Finland Oyj ja Telia Towers AB. Erityisesti TTF jättää kertomatta sen, että Telia Towers AB ja sen 51 % omistama TTF eivät kuulu mitenkään Telia Finland Oyj konserniin. Näin ollen, vaikka katsottaisiin vastoin lainsäädäntöä ja vallitsevaa oikeuskäytäntöä konsernisuhteen synnyttävän

² TTF todentaa implisiittisesti olevansa hakijakelvoton hakija, koska viittauksella teknisluontoiseen konsernirakenteeseen pyrkii luomaan perusteen sille, että SVPL:n 28 luvun säädöksiä voitaisiin soveltaa myös ei-teleyritys TTF:ään.

³ Laki tai oikeuskäytäntö ei tunne ”käytännössä toisen lukuun toimimista. Lukuun toimiminen on yksilöity hallinnollinen menettely, jossa valtuutettu edustaa tahoa valtakirjalla, jonka asiaa hoidetaan. 6.6.2024 hakemuksessa Rejlers Finland Oy on toiminut valtakirjalla TTF:n lukuun hakemusasiassa, ei Telia Finland Oyj:n lukuun.

teleyritysstatuksen TTF:lle, niin tämäkin teoria kaatuu sen johdosta, että TTF on osa ruotsalaista Telia Company Plc konsernia, TTF:n omistajan ollessa ruotsalainen Telia Towers AB.

35. Hailuodon kunnan rakennusvalvonta ei siten ole ollut toimivaltainen käsittelemään TTF:n hakemusasiasiaa edes väitteellä, että sijoittamis- ja aloittamisoikeutta koskevassa asiassa TTF olisi konsernisuhteessa TTF:n, jolloin SVPL 233 §:n tarkoittama lain soveltamisen edellytys teleyritysstatuksen osalta täyttyisi. Asiassa on yksiselitteistä se, ettei Telia Finland Oyj:llä ole **edes teoreettista emoyhtiön** (osakkeenomistajan) toimivaltaa vaihtaa TTF:n hallitus ja siten välillisesti hallituksen valitseman toimitusjohtajan kautta ohjata TTF:n operatiivista päätöksentekoa. TTF lausumassaan toteaa ja jonka on nostettu päätöksen perusteluiksi:

Telia Towers on osa Telia-konsernia, jossa nimenomaisesti harjoitetaan SVPL:n mukaista teletoimintaa. Telia-konserni eriytti 1.1.2019 voimaantulleella osittaisjakautumisella konsernin passiiviseen infrastruktuuriin liittyvät liiketoiminnot, kuten mastot ja niiden laitetilat, Telia Finland Oyj:sta Telia Towers Finland osakeyhtiöksi. Kyse on yritysjärjestelystä, joka on Telian kaltaisissa konserneissa tavanomainen toimenpide, jolla muokataan konsernirakennetta vastaamaan sen muuttuvia tarpeita.

Teleoperaattorikonsernin yhtiörakenne on teknisluontoinen seikka, jolle ei tule antaa tässä asiassa merkitystä hakijaidentiteetin osalta. Telia-konsernia ja sen harjoittamaa liiketoimintaa on tarkasteltava kokonaisuutena.

36. Järjestyksen vuoksi on todettava, että TTF on hakijana antanut Hailuodon kunnan rakennusvalvonnalle ilmeisen tietoisesti väärää tietoa TTF:n ja Telia Finland Oyj:n konsernisuhteesta. Selvyyden nimissä todettakoon, ettei Telia Finland Oyj:llä ja TTF:llä ole lainkaan juridista konsernisuhdetta, TTF:n omistuksen kuuluessa 100 % ruotsalaiselle Telia Towers AB:lle, Telia Company Plc:n omistaessa 51 % Telia Towers AB:sta.
37. Toisin kuin TTF asiassa väittää, konsernin yhtiörakenne ei ole teknisluontoinen seikka, vaan täysin merkityksetön arvioitaessa hakija TTF:n kelpoisuutta hakea SVPL 233 §:n tarkoittamaa sijoittamis- ja aloittamisoikeutta.

”Telia Towers ei ole SVPL:n sijoittamislupamenettelyn näkökulmasta erillinen toimija, vaan arvioitaessa Telia Towersin hakijakelpoisuutta käsillä olevassa asiassa, SVPL:n teleyrityksen määritelmä viittaa Telian tapauksessa koko sen konserniin.”

38. TTF:n esittämä väite ja päätöksen perusteluissa esitetty on vastoin SVPL 1 luvun 3 §:n 1 momentin kohdan 27) määritelmää, jossa;

27) teleyrityksellä sitä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille eli harjoittaa yleistä teletoimintaa;

4.4. TTF ei toimi hakemusasiasia Telia Finland Oyj:n lukuun

39. Toisen lukuun toimiminen yleisesti ottaen tarkoittaa, että oikeustoimen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet kuuluvat sille, jonka lukuun toimitaan. Oikeustoimilain (228/1929) 2 luku käsittelee yleisellä tasolla valtuutusta ja valtuuttajan sitoutumista valtuutetun tekemiin oikeustoimiin. Jos TTF on toiminut Telia Finland Oyj:n lukuun lupaa hakiessaan, luvan mahdollinen saaja olisi Telia Finland Oyj. Hallinnollisissa asioissa ei tunneta muuta toisen lukuun

toimimista kuin asiamiehen käyttäminen (hallintolaki 12 §). Tällaista valtuutusta ei ole tässä tapauksessa, vaan TTF hakee sijoittamisoikeutta itselleen eikä Telia Finland Oyj:lle, joka sinänsä on riidattomasti SVPL 3 §:n 27) kohdassa tarkoitettu teleyritys. TTF:n 6.6.2024 sijoittamisoikeusasiassa Rejlers Finland Oy toimii TTF:n lukuun, joten asiassa hakijana ei ole, eikä hakemuksessa 6.6.2024 toimita teleyrityksen lukuun.

40. Hailuodon kunnan rakennusvalvonta ei siten ole ollut toimivaltainen käsittelemään TTF:n hakemusasiaa edes väitteellä, että sijoittamis- ja aloittamisoikeutta koskevassa asiassa toimittaisiin teleyrityksen lukuun, jolloin SVPL 229 §:n tarkoittama lain soveltamisen edellytys teleyritysstatuksen osalta täyttyisi.

4.5 Yhteenveto ja johtopäätös

41. TTF on jo 6.6.2024 jättänyt Hailuodon kunnan rakennuslautakunnalle hakemuksen jo olemassa olevan radiomaston sijoittamissuunnitelman ja aloittamisoikeuden myöntämiseksi. SVPL 232 §:n tarkoittama muistutus hakijalle on tarkoitettu toteutettavan ennen kuin hakija varsinaisen sijoittamisoikeutta koskevan hakemuksen jättää kunnan rakennusvalvonnalle.
42. Hallituksen esityksessä 221/2013 vp. s. 176 todetaan muistutuksen antamisesta ja sen pyytämisestä seuraavaa:

***232 §. Muistutus.** Ehdotetun pykälän mukaan kiinteistön ja rakennuksen omistajalla sekä muulla, jonka etua tai oikeutta sijoittamissuunnitelma koskee, on oikeus tehdä teleyritykselle muistutus 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona hän on saanut tiedon 231 §:ssä tarkoitettua sijoittamissuunnitelmasta. Teleyrityksellä on tämän jälkeen vielä mahdollisuus tarkistaa sijoittamissuunnitelmaansa*

43. Lainsäätäjä on tarkoittanut muistutusmenettelyn toteutettavan ennen kuin hakija jättää sijoittamista koskevan hakemuksen kunnan rakennusvalvonnalle. Lainsäätäjän tarkoitus ei käsillä olevassa hakemusasiassa toteudu, koska TTF on jättänyt jo hakemuksensa 6.6.2024 Hailuodon kunnan rakennusvalvonnalle.
44. Asiassa ei voi välttyä siltä, että hakija TTF toimii asiassa ylimielisesti vain teknisesti toteuttaen asianosaisten kuulemisen varaamatta asianosaiselle tosiasiallista vaikutus mahdollisuutta tai mahdollisuutta, että asianosaisen muistutus tulisi huomioiduksi hakijan toimesta siinä sijoittamissuunnitelmaan koskevassa hakemuksessa, joka on viranomaiselle käsiteltäväksi jätetty. TTF:n ja Hailuodon kunnan menettelyn karkeutta kuvastaa asiassa avoimesti myönnetty hakemusasian yhteydessä käydyt keskustelut miten asiassa menetellään, poiketaan SVPL 232 § asianosaisille varatusta muistutusoikeudesta ja sen määräaajoista.
45. TTF:n puolesta asiassa toimivan Rejlers Finland Oy on tämän tiennyt tai pitänyt tietää. Asiassa tämä kaltainen muotovirhe yksin johtaa siihen, että Hailuodon kunnanhallituksen tulee hyväksyä oikaisuvaatimus ja palauttaa hakemuksen takaisin käsiteltäväksi lautakunnassa. Yksin se, ettei asiassa oikaisuvaatimuksen esittäjältä ole edes pyydetty lausumaa hakemusasiassa, asianomistajan puheoikeuden jäätyä vain SVPL 232 §:n tarkoittamaan muistutuksen antamiseen, eli varsinaisessa hakemusasian käsittelyssä asianosaiselta ei ole lainkaan pyydetty lausumaa tai ylipäätään annettu tiedoksi TTF:n asianosaisen muistutukseen antamaa lausumaa Hailuodon kunnan rakennusvalvonnalle. Huomioiden päätöksen perusteluista implisiittisesti todentuva tosiseikka siitä, että TTF ja rakennusvalvonnan välillä on asian käsittelyn aikana sovittu menettelyistä, jotka poikkeavat SVPL 229 – 233 § säädetystä.

46. TTF:n lukuun toiminut Rejlers Finland Oy on tiennyt sen, ettei TTF ole hakijakelpoinen, eikä siten Hailuodon kunta ole kelpoinen myöntämään sijoittamis- ja aloittamisoikeutta TTF:ltä puuttuvan teleyritystoimiluvan johdosta. Asiassa ei ole varteenotettavaa epäilyä siitä, että jälkijättöisillä väitteillä selitetään TTF:n toimivan Telia Finland Oy:n lukuun, jolloin asiassa SVPL 233 § sijoittamis- ja aloittamisoikeutta koskeva päätös voitaisiin tehdä. Konsernilla ei ole y-tunnusta, konsernin ollessa yksinomaisesti kirjanpidollinen laskentayksikkö, jossa konsernisuhteisten yhtiöiden ristikkäiset saatavat ja velat eliminoidaan etenkin jakokelpoisten varojen määrittämistä varten.
47. Mikäli katsottaisiin TTF:n toimineen asiassa Telia Finland Oyj:n lukuun, niin hakijana SVPL 233 §:n tarkoittamassa hakemusasiassa Hailuodon kunnan rakennusvalvonnalle, olisi tullut olla Telia Finland Oyj.
48. TTF ei ole SVPL 1 luvun 3.1 §:n kohdan 27 tarkoittama teleyritys. TTF ei ole hakijakelpoinen hakija saamaan SVPL 233 §:n tarkoittamaa sijoittamis- ja aloittamisoikeutta. Oikaisuvaatimus tulee asiassa hyväksyä ja kunnanhallituksen tulee kumota 17.9.2024 tehty päätös ja palauttaa asia uudelleen käsiteltäväksi lautakuntaan.
49. TTF ei ole hakemusasiassa toiminut Telia Finland Oy:n lukuun. Oikaisuvaatimus tulee asiassa hyväksyä ja kunnanhallituksen tulee kumota 17.9.2024 tehty päätös ja palauttaa asia uudelleen käsiteltäväksi lautakuntaan.
50. Sijoittamislupaa käsitellessään kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tulee tehdä päätöksensä objektiivisesti ja sovellettavaan lakiin perustuen. Lain edellytysten jäädessä täyttymättä, sijoittamislupaa ja aloittamisoikeutta ei tule myöntää. Oikaisuvaatimuksen esittäjän näkemyksen mukaan SVPL:ssä säädetyt hakijalta edellytettävä teleyrityksen status tai muut sijoittamisen edellytykset eivät täyty käsillä olevassa tapauksessa. Näin ollen virkavastuulla ratkaistava asia tulee ratkaista siten, ettei sijoittamis- ja aloittamisoikeutta myönnetä.
51. Ilmeisen virheellinen ja virkavastuulla tehty päätöksenteko on aiheuttanut ja aiheuttaa oikaisuvaatimuksen esittäjälle turhia kustannuksia, jotka asianmukaisella ja lainsäädäntöön perustuvalla päätöksenteolla olisi ollut ja on vältettävissä. Oikaisuvaatimuksen esittäjä varaa oikeuden esittää myöhemmässä vaiheessa vaatimuksensa kuluista, jotka ovat syntyneet Hailuodon kunnan lainvastaisesta päätöksenteosta.

Hailuodossa 16.10.2024

OSMO HANNI



Kari Ljungberg, KTM
(valtakirjalla Osmo Hannin asiamiehenä)

Liitteet:

1. Mastomarkkinaselvitys Traficom viestintäministeriö 31.1.2023

- TTF:n ja TTF:n puolesta hakijana toimineen Rejlers Finland Oy tietoisuus SVPL 229 §:n soveltumattomuudesta Tower-yhtiöiden sijoittamis- ja aloittamisoikeushakijaksi
- osoittaa, hakijan tietoisuuden siitä, ettei se ole sijoittamis- ja aloittamislupahakemukseen sovellettavan säädöksen SVPL 229 § tarkoittama teleyritys
- osoittaa, että sen, ettei käsillä olevaa TTF:n hakemusta voida ottaa käsiteltäväksi Hailuodon rakennusvalvonnassa

2. Osmo Hannin antama valtakirja 6.6.2024 Ljungbergille

- osoittaa Ljungbergin toimivallan toimia asiamiehenä hakijalle osoitetussa oikaisuasiassa

3. Telia Towers Finland Oy:n kaupparekisteriote 6.7.2024

- osoittaa ettei TTF ole teleyritys kaupparekisteristä ilmenevän toimiala määritelmän perusteella